

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

ALISHER NAVOIY NOMIDAGI

TOSHKENT DAVLAT O'ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI

**“AXBOROT TEXNOLOGIYALARI.
INTELLEKTUAL VA MA'NAVIV TARBIYA ASOSLARI”**

**FANI BO'YICHA
SILLABUSI**

Bilim sohasi: 200 000 – San'at va gumanitar fanlar
Ta'lim sohasi: 230 000 – Tillar
Ta'lim yo'nalishi: 60230200 – Tarjima nazariyasi va amaliyoti
(nemis tili)

Toshkent-2023

Fan/modul kodi ATIMTA1106	Fan/modul turi majburiy	Ta'lim tili o'zbek	Ishlab chiqilgan o'quv yili 2023/2024				Jami yuklama (soat)		
			O'quv mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)			
Har bir semestrda fan/modulning nomi		Haftalik dars soatlari		Jami:			ma'ruza	Amaliy seminar	laboratoriya
1	Modul I. Axborot texnologiyalari.	5	4	60	20	-	40	90	150
1	Modul II. Intellectual va ma'naviy tarbiya asoslari	1	2	30	-	-	30	-	30
Jami:		6	6	90	20	-	70	90	180

Fan maqsadi(FM)

Fanni o'qitishdan maqsad – "Axborot texnologiyalari. Intellectual va ma'naviy tarbiya asoslari" fanini o'qitishdan maqsad talabalarga zamonaviy axborot texnologiyalari, elektron axborot tizimlari, qidiruv tizimlari, kompyuter grafikasi, ma'lumotlar bazasini yaratish va ular ustida ishlay olish imkoniyatlari haqida batafsil ma'lumotlar berish hamda mazkur fanning mazmun va mohiyatini anglatishdan iborat.

Intellectual va ma'naviy tarbiya asoslari kundalik etiketika qoidalari, transport va jamoat joylarida yurish hamda o'zini tutish kabi omillarni o'z ichiga oladi. Bundan tashqari inson tashqi ko'rinish madaniyati va shaxsiy gigiyena madaniyatlarini ham bilishi muhim rol o'ynaydi. Muloqot etiketikasi va inson kundalik hayotida uchraydigan odatlarga qanday tayyor bo'lib turish kerak degan savollarga javob olishlari mumkin bo'ladi.

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1. Informatika asoslari
2. Mantiqiy fikrlash

Ta'lim natijalari (TN)

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- Axborot texnologiyalari tushunchasi va uning turlari to'g'risida *bilimga*;

- Axborot texnologiyalarini qo'llay olish, uchraydigan muammolar bo'yicha yechimlar qabul qilish *ko'nikmalariga*;
- Axborot texnologiyalari, metodlardan foydalanish bo'yicha *malakaga ega bo'lishi lozim*.

Talabalarining kreditlarini olish tartibi

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 31-dekabrda 824-sonli qarori bilan tasdiqlangan "OTMlarda o'quv jarayoniga kredit-modul tizimini joriy etish tartibi to'g'risida Nizom"ning 15- va 30-bandlariga asosan Axborot texnologiyalar fanidan 1-semestr 180 soat *o'quv yuklamasini o'zlashtirgan*, fan dasturi (sillabus)da belgilangan baholash tartibiga ko'ra *ijobiy baholanib kasbiy kompetensiyalarni yetarli darajada egallagan talabaga 6 kredit beriladi*.

Talaba belgilangan *ta'lim olish natijalariga erisha olmagan taqdirda kreditlar berilmaydi*.

Talabalarining bilimini baholash O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2018-yil 9-avgustdagi 19-2018-son buyrug'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risida"gi Nizom talablari asosida belgilanadi.

Talabalarining bilimini baholash mezonlari:

5 (a'lo) baho- talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda;

4 (yaxshi) baho - talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega bo'lganda;

3 (qoniqarli) baho - talaba olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda;

2 (qoniqsiz) baho - talaba fan dasturini o'zlashtirmagan, fanning mohiyatini tushummaydi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega emas deb topilganda.

1. Nazoratlarni amalga oshirish tartibi.

Oraliq nazorat: o'tilgan mavzular asosida *test* shaklda o'tkaziladi. Oraliq nazoratda har bir talaba uchun variant tayyorlanadi.

Yakuniy nazorat: semestr davomida o'tilgan mavzular bo'yicha *test* shaklda o'tkaziladi. Yakuniy nazoratda har bir talaba uchun variant tayyorlanadi, unda 30 ta savol berilgan bo'ladi. Talabalar berilgan masalalarni bajarishlari uchun 60 minut ajratiladi.

Fan mazmuni	Soat
-------------	------

Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M) (1-semestr)		20
M1	Internetda axborotlarni izlash usullari. Ta'limga oid internet resurslari.	2
M2	Masofaviy ta'lim kurslari.	2
M3	Elektron ensiklopediyalar.	2
M4	Wiki - texnologiyalari	2
M5	Onlayn ilmiy bazalar.	4
M6	O'quv materiallarini namoyish etish dasturlari.	2
M7	Bilimlarni nazorat qilish dasturlari. Interfaol o'quv ko'rgazmalari yaratish.	2
M8	SMM, YouTube, Telegram, Instagram, Facebook.	4
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A) (1-semestr)		
Axborot texnologiyalari		40
A1	Internetda axborotlarni izlash usullari.	2
A2	Masofaviy ta'lim kurslari.	4
A3	Elektron nashrlar va elektron kutubxonalar.	4
A4	Wiki-texnologiyalar.	4
A5	Online ilmiy bazalar.	4
A6	O'quv materiallarini namoyish etish dasturlari. PowerPoint, LibreOffice Impress, Canva.	6
A7	iSpring.	4
A8	Google Docs, Google Sheets va Google Slides.	6
A9	Infografika yaratuvchi dasturlar.	2
A10	SMM asosida tadqiqot loyihalarini boshqarish. Facebook, Telegram tarmog'lari.	2
A11	Youtube, Instagram bilan ishlash.	2
Intellectual va ma'naviy tarbiya asoslari		30
A1	Kundalik etiket	2
A2	Transportda yurish etiketi	2
A3	Jamoat joylarida o'zini tutish etiketi	2
A4	Tashqi ko'rinish madaniyati. Shaxsiy did va gigiyena	2
A5	Soch turmaklash va uni parvarish qilish etiketi	2
A6	Muloqot etiketi	2
A7	Kiyinish madaniyati: dress-kod	4
A8	Ovqatlanish qoidalar	4
A9	Dasturxon tuzash san'ati	2
A10	Ma'naviy tarbiyada tasviriy va musiqa san'ati	2
A11	Havaskor va professional fotografiya	2
A12	Rasmiy qabul va taqdimot(prezentatsiya)lar etiketi	2
A13	Rasmiy murojaatlar etiketi	2

Mustaqil ta'lim (MT) (1-semestr)		soat
T/r	Mustaqil ta'lim mavzulari	Mustaqil ta'limni tashkil etish shakllari va turlari
1.	Filologik axborot tizimlari	seminar
2.	O'zbekiston Respublikasi axborot-kommunikasion texnologiyalar to'g'risida qarorlari	seminar
3.	Axborot texnologiya sohasidagi tahdidlar va ularning oldini olish	amaliy
4.	Ta'lim muassasalari uchun elektron axborot-ta'lim tizimini yaratish	amaliy
5.	Elektron ta'lim tizimlari.	seminar
6.	Ta'lim muassasi veb sahifasi va uning resurslarini shakllantirish talablari	seminar
7.	Ta'limni modernizatsiya qilish sharoitida ta'lim sifatini boshqarish interaktiv kontentdan foydalanish	amaliy
8.	Talabalar bilimlarini nazorat qilishda LMS tizimidan foydalanish.	amaliy
9.	Tadqiqot va dizayn sohasida axborot texnologiyalar	amaliy
10.	Axborot kommunikasion texnologiyalari va ulardan ta'limda foydalanish.	amaliy
11.	LibreOffice dasturi imkoniyatlari	amaliy
12.	LibreOffice dasturida Writer dasturi	amaliy
13.	LibreOffice dasturi Calc dasturi	amaliy
14.	LibreOffice dasturi Draw dasturi	amaliy
15.	Zamonaviy dasturlar bilan ishlash	amaliy

2. FANNI O'QITISH NATIJALARI VA SHAKLLANADIGAN KASBIY KOMPETENSIYALAR

Fanning vazifasi – talabalarga zamonaviy axborot texnologiyalaridan, elektron axborotlardan va innovasion texnologiyalardan foydalanishni sohaga zamonaviy ilmiy fan yangiliklarini tadbiq etish ko'nikmalariga ega bo'lishi.

Asosiy adabiyotlar

1. Mo'minov B.B. Informatika. Tafakkur-bo'stoni. Toshkent-2014, -346 b.
2. Aripov M.M., Tulaganov Z., Nurumova A.Yu. Informatika. Uchebnoye posobiya. Tashkent-2021, -244 b.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. M.Aripov, B.Begalov, U.Begimqulov, M.Mamarajabov. Axborot texnologiyalari. O'quv qo'llanma- T.: «Noshir», 2009.-368 b.
2. Abdullayev Z.S., Shodmonova G., Mirzayev S.S., Shodmonov N.B. Informatika va axborot texnologiyalari. O'quv qo'llanma- T.: «Noshir», 2012.-402 b.
3. M.Aripov. Internet va elektron pochta asoslari. T., Universitet, 2000.
4. Ayupov R.X., Ilxomova E. Kompyuter tarmoqlari va Internet tizimi.-T.: TMI, 2002
5. M.Aripov, M.Muhammadiyev. Informatika, informasion texnologiyalar. Darslik. T.: TDYul, 2004 y.

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Muallif:	Sirojiddinov Hotam Samariddinovich Yodgorov Umidjon Saydilla o'g'li
E-mail:	sirojiddinohotam@navoiy-uni.uz yodgorov@navoiy-uni.uz
Tashkilot:	Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti, "Kompyuter lingvistikasi va raqamli texnologiyalar" kafedrası
Taqrizchilar:	Nurumova A – O'ZMU "Amaliy matematika va kompyuter tahlil" kafedrası dotsenti

Mazkur sillabus universitet o'quv-uslubiy kengashining 2023-yil ___-avgustdagi ___-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus "Kompyuter lingvistikasi va raqamli texnologiyalar" kafedrasining 2023-yil ___-avgustdagi ___-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i

V.Nazarov

Fakultet dekani

B.Elov

Kafedra mudiri

B.Elov

Tuzuvchi

H.Sirojiddinov

U.Yodgorov